

191 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	22528
Tarih	19.01.1996
Sıra no	191

26.12.1993 tarih ve 3946 sayılı Kanun ile 193 sayılı, Gelir Vergisi Kanununun bir kısım hükümleri değiştirilerek, kurumlardan elde edilen kar paylarının vergilendirilmesine ilişkin esaslar yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca, yapılan bir değişiklikle "kar payı elde edenlerin kar paylarının 1/3'ü vergi alacağı" olarak tanımlanmış ve bu tutar menkul sermaye iradı sayılmıştır.

3946 sayılı Kanun ile kar payları ve vergi alacağının vergilendirilmesine yönelik olarak yapılan düzenlemeler bu Tebliğ'de açıklanmıştır.

I _ KURUMLARDAN ELDE EDİLEN KAR PAYLARININ VERGİLEN-DİRİLMESİ :

A _ KAR PAYLARININ BEYANI :

1. Kar Payları ile ilgili Yasal Düzenlemeler :

Gelir Vergisi Kanununun 85'inci maddesi uyarınca, mükellefler bu Kanunun 2'nci maddesinde yazılı kaynaklardan bir takvim yılı içinde elde ettikleri kazanç ve iratlar için Kanunda aksine bir hüküm olmadıkça yıllık beyanname vermeye ve bu kazanç ve iratları yıllık beyannamelerinde toplamaya mecburdurlar. Anılan maddenin 3946 sayılı Kanun ile değiştirilmeden önceki ikinci fıkrasına göre, 75'inci maddenin ikinci fıkrasının 1,2 (adi komandit şirketlerde komanditerlerin kar payları hariç) ve 3'üncü bentlerinde sayılan kar payları için beyanname verilmemekte ve diğer gelirler için beyanname verildiği durumda ise beyannameye dahil edilmemekte idi. Kurumlardan elde edilen kar paylarının vergilendirilmemesi, esas itibariyle, kurumlar vergisi oranının % 46 olmasına ve bu oranın kar payı elde eden gerçek kişilerin vergilerini de içerdiği varsayımına dayanmaktaydı. 3946 sayılı Kanun ile kurumlar vergisi oranı 1.1.1994 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere % 25'e indirilmiştir.

Bu değişikliğe paralel olarak, Gelir Vergisi Kanununun yukarıda bahsedilen 85'inci maddesinin ikinci fıkrası da değiştirilmiş ve kurumlardan elde edilen kar paylarının da yıllık beyanname ile beyanı ve beyannamede toplanması esası getirilmiştir. Bu düzenleme, 1.1.1994 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2. Kar Payı Kavramı ve Türleri :

Gelir Vergisi Kanununda "kar payı" kavramı tanımlanmamıştır. Ancak, 75'inci maddesinde menkul sermaye iradı olarak nitelendirilecek olan bazı kar payı çeşitleri ismen sayılmıştır. Söz konusu maddede yer alan kar payları aşağıdaki gibidir:

1. Her nevi hisse senetlerinin kar payları (kurucu hisse senetleri ve diğer intifa hisse senetlerine verilen kar payları ve pay sahiplerine hazırlık dönemi için faiz olarak veya başka adlarla yapılan her türlü ödemeler ile Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım fonları katılma belgelerine ödenen kar payları dahil);
 2. İştirak hisselerinden doğan kazançlar (Limited Şirket ortaklarının, iş ortaklıklarının ortakları ve komanditerlerin kar payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançlar bu zümreye dahildir. Kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan karların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımı sayılmaz.)
- Adi komandit şirketlerde komanditerlerin kar payları, şirket karının ilişkin bulunduğu takvim yılında elde edilmiş sayılır.
3. Kurumların idare meclisi başkan ve üyelerine verilen kar payları.

Gelir Vergisi Kanununun 85'inci maddesinin 3946 sayılı Kanun ile değiştirilmeden önceki ikinci fıkrasına göre, yukarıda sayılan iratların (adi komandit şirketlerde komanditerlerin kar payları hariç) yıllık beyanname ile beyanı ve beyannamede toplanması gerekmekteydi. Anılan Kanunun 85, 86 ve 87'nci maddelerinde yapılan değişikliklerle, daha önce beyanı gerekmeyen bu menkul sermaye iratları için de beyanname verilmesi, belli şartlarla zorunlu hale getirilmiştir.

